
АНОТАЦІЇ

Базалій В.В., Гонтарук В.Т. Енергетична оцінка елементів технології вирощування гібридного насіння соняшнику на зрошуваних землях півдня України

У статті наведено результати енергетичного аналізу технології вирощування материнських ліній соняшнику на зрошуваних землях півдня України. Встановлена питома вага енерговитрат за елементами сортової агротехніки, доведена необхідність оптимізації строків сівби, густоти стояння рослин та схем сівби для кожної батьківської форми.

Ключові слова: соняшник, насіння, елементи технології, енергетичний аналіз, енерговитрати, коефіцієнт енергетичної ефективності, енергоємність.

Базалій В.В., Домарацький Є.О. Вплив біопрепаратів на врожайність та адаптивні властивості сортів пшениці м'якої озимої

Наведено результати впливу передпосівної обробки насіння пшениці м'якої озимої біопрепаратами на підвищення врожайності за рахунок покращення посівної якості зерна і виживання рослин пшениці озимої. Проведено порівняльну характеристику сортів пшениці м'якої озимої на підвищення врожайності залежно від використання біопрепаратів.

Ключові слова: біопрепарати, пшениця, адаптація, врожайність.

Адамень Ф.Ф., Лазер П.Н., Рудік О.Л., Патраков О.І. Вплив строків посіву та норми висіву на врожайність і водоспоживання льону олійного

Наведено дані польових досліджень впливу строків і способів посіву та норми висіву на врожайність та водоспоживання льону олійного. Встановлено, що кращим способом є посів із міжряддям 15 см нормою висіву встановленою із розрахунку 5 млн.шт/га. Даний комплекс забезпечує найбільше економне витрачання вологи. При затриманні з терміном посіву норму висіву доцільно підвищити до 6 млн. шт./га.

Ключові слова: льон олійний, термін посіву, способи посіву, норма висіву, водоспоживання, коефіцієнт водоспоживання.

Адамень Ф.Ф., Прошина І.О. Вплив мікродобрив на продуктивність сафлору красильного в незрошуваних умовах півдня України

Наведено результати польових досліджень застосування макро і мікродобрив на посівах сафлору красильного. Встановлено збільшення висоти рослин, кількості гілок, кошиків та маси 1000 насінин. Вища продуктивність була досягнута при застосуванні комплексного добрива із вмістом макро- та мікроелементів.

Ключові слова: сафлор красильний, позакореневе підживлення, мікроелементи, мікроелементи.

Балюк С.А., Ладних В.Я., Морозов О.В., Козленко Є.В. Шляхи покращення еколого-агромеліоративного стану земель Інгулецької зрошува-

льної системи

Наведено характеристику сучасного еколого-агромеліоративного стану земель Інгулецької зрошувальної системи за основними показниками: глибинами і мінералізацією підгрунтових вод, ступенем засолення і солонцоватості ґрунту, забруднення вод, ґрунту і сільськогосподарської продукції важкими металами, вмістом у ґрунті гумусу і рухомих форм азоту, фосфору і калію. Для покращення стану земель і якості поливної води рекомендується комплекс еколого-агромеліоративних заходів.

Ключові слова: зрошувана система, ґрунт, еколого-агромеліоративні заходи, гумус, засолення, якість зрошуваної води.

Біднина І.О. Ефективність застосування мінеральних добрив на темно-каштановому ґрунті при вирощуванні льону олійного

Наведено ефективність мінеральних добрив на продуктивність льону олійного при вирощуванні на півдні України. Доведена висока ефективність внесення розрахункової дози добрив на запланований урожай, яка обчислюється за методом оптимальних параметрів.

Ключові слова: льон олійний, мінеральні добрива, індивідуальна продуктивність, урожай, збір волокна, олії, протеїну, економічна ефективність, енергетичний аналіз.

Бойчук І.В., Базалій В.В., Базалій Г.Г., Ларченко О.В. Характер прояву стійкості до грибних захворювань (бура іржа – *Puccinia recordite f. Jp. tritici*, борошниста роса – *Erysiphe graminis Dc. f. tritici*) сортів пшениці озимої залежно від умов вирощування

У результаті досліджень виявлено, що для селекційної практики необхідно використовувати сорти пшениці м'якої озимої, які володіють комплексною стійкістю до шкодочинних хвороб і високою потенціальною продуктивністю. Як провокаційні агрозаходи, для визначення резистентності різних генотипів пшениці озимої слід використовувати ранні строки сівби і різні попередники.

Ключові слова: потенціальна продуктивність, генотипи пшениці, попередник, комплексна стійкість, хвороби.

Борищук Р.В. Продуктивність ячменю озимого за різних способів обробітку ґрунту та доз азотних добрив у сівоміні на зрошенні

Викладено результати досліджень впливу способу, глибини обробітку ґрунту та удобрення на агрофізичні властивості, поживний режим та урожайність ячменю озимого.

Ключові слова: спосіб обробітку ґрунту, глибина обробітку ґрунту, азотне удобрення, ячмінь озимий, продуктивність, зрошення.

Бульба І.О. Продуктивність ріпаку ярого у плодозмінній сівоміні на зрошенні

Викладено результати досліджень впливу способу, глибини обробітку ґрунту та удобрення азотом на продуктивність насіння ріпаку ярого з метою одержання високих і стабільних урожаїв цієї культури у зрошуваних умовах Степу України.

Ключові слова: спосіб обробітку ґрунту, глибина обробітку ґрунту, азотне удобрення, ярий ріпак, продуктивність, зрошення.

Василенко Н.Є. Якісні показники насіння рицини залежно від технологічних прийомів вирощування сортів рицини

У статті викладено результати вивчення сортової агротехніки рицини з різною групою стиглості. Виявлено оптимальний строк сівби та густоти стояння. Встановлено вплив досліджуваних факторів на ріст і розвиток рослин рицини різних груп стиглості. Визначена продуктивність та якість насіння рицини залежно від сорту, строку сівби і густоти стояння рослин. Проведено економічну й енергетичну оцінку досліджуваних сортів рицини різного типу розвитку.

Ключові слова: рицина, сорт, строк сівба, густота стояння рослин, урожайність, вихід олії.

Жуйков О.Г. Біометричні показники, господарсько цінні ознаки та рівень насіннєвої продуктивності гірчиці білої залежно від способу сівби та норми висіву в умовах півдня України

У статті наведено результати досліджень щодо впливу способу сівби та норми висіву на комплекс біометричних і господарсько цінних показників гірчиці білої (*Sinapis alba*) при вирощуванні культури в умовах півдня України. Встановлена суттєва перевага звичайного рядкового способу сівби з міжряддям 15 см перед розкидним, вузькорядним (7,5 см) та широкорядним (45 см) способами щодо коефіцієнту виживання рослин, стійкості до вилягання та обсипання насіння, формування елементів структури врожаю, біологічної врожайності та коефіцієнту її реалізації, урожайності кондиційного насіння, збору сирого жиру та гірчичного шроту.

Ключові слова: гірчиця біла, спосіб сівби, норма висіву насіння, структура врожаю, біологічна врожайність, урожайність кондиційного насіння, олійність.

Іванів М.О. Мінливість урожайності гібридів кукурудзи різних груп стиглості в умовах зрошення залежно від ґрунтово-екологічних умов

Гібриди кукурудзи різних груп стиглості проявляють специфіку реакції на агроекологічні чинники продукційного процесу. У більш сприятливих ґрунтово-екологічних умовах та при оптимальному агротехнічному забезпеченні найбільшу високу врожайність забезпечують пізньостиглі та середньопізні гібриди Соколов 407МВ, Перекоп СВ, Борисфен 600СВ (119,0-131,1 ц/га). Погіршення умов вирощування призводить до різкого падіння врожайності пізньостиглих гібридів до рівня ранньостиглих форм.

Ключові слова: кукурудза, урожайність, агроекологічні умови, гібриди.

Лазер П.Н., Рудік О.Л., Найдьонов В.Г., Нижеголенко В.М. Агроекологічне обґрунтування вирощування сафлору красильного в зоні сухого степу

Наведено результати досліджень впливу елементів технології вирощування сафлору красильного на умови росту та продуктивність культури. Доведена агрономічна та економічна доцільність вирощування сафлору в польових сіво-

змінах у зоні Сухого Степу. Встановлено, що оптимальним є ранній посів культири із міжряддям 12,5 см нормою висіву встановленою із розрахунку 210-240 тис. шт./га. Застосування гуртових гербіцидів забезпечує контроль рівня забур'яненості посівів.

Ключові слова: сафлор красильний, технологія вирощування, спосіб посіву, норма висіву, ґрунтові гербіциди.

Лимар В.А. Результати досліджень з розроблення технології вирощування кавуна столового при зрошенні

Наведено результати польових досліджень з розроблення технології вирощування кавуна на поливних землях півдня України. Визначена ефективність виробництва ранньої продукції кавуна за різних способів вирощування і поливу, режимів зрошення і живлення.

Ключові слова: кавун, спосіб вирощування, спосіб поливу, режим зрошення, режим живлення, рання продукція, урожайність.

Лимар А.О. Екологічна ситуація Причорномор'я залежно від зміни клімату

У статті розглянуті екстремальні явища погоди на Південі України, їхня пе-ріодичність, і на підставі проведених досліджень рекомендовані агротехнічні прийоми, що зм'якшують ці явища. При цьому, особлива увага приділена прийомам ефективного використання опадів, кількість яких в останнє двадцятип'ятиріччя збільшилася на 96,1 мм у порівнянні з попереднім 96-літнім періодом.

Ключові слова: екологія, погода, агротехнічні прийоми, опади, урожай, землеробство.

Лимар А.О., Лимар В.А., Наумов А.О. Вплив режимів зрошення, способів поливу, доз добрив на урожай цибулі ріпчастої в зоні Нижньодніпрровських піщаних ґрунтів

У статті наведено дані впливу режимів зрошення, способів поливу, доз добрив на врожай і сумарне водоспоживання цибулі ріпчастої в зоні Нижньодніпрровських піщаних ґрунтів

Ключові слова: режим зрошення, спосіб поливу, добрива, цибуля ріпчasta, урожай, ґрунт.

Лимар А.О., Рябініна Н.П. Вплив фону живлення, способу та глибини основного обробітку ґрунту на якісні показники плодів розсадного томата на краплинному зрошенні

У статті розглянуто питання щодо впливу способу та глибини основного обробітку ґрунту та розрахункової норми добрив на запланований урожай, на показники якості плодів розсадного томата. Встановлено основні технологічні елементи вирощування томата, які сприяють формування якісного врожаю плодів.

Ключові слова: розсадний томат, краплинне зрошення, спосіб основного обробітку ґрунту, глибина обробітку, фон живлення, якість.

Малярчук А.С. Якість насіння ріпаку озимого за різних доз азотних добрив у зрошуваних умовах

Наведено результати трирічних експериментальних досліджень з вивчення впливу різних доз азотних добрив на якісні показники насіння та продуктивність ріпаку озимого.

Ключові слова: ріпак озимий, дози азотних добрив, зрошення, продуктивність.

Манушкіна Т.М. Фізіологічні особливості розвитку ізольованих меристем лаванди в культурі *in vitro*

Показано вплив складу живильного середовища, генотипу донорних рослин, розміщення бруньки, сезонності ізоляції експланту на розвиток ізольованих меристем лаванди в культурі *in vitro*. На основі проведених досліджень розроблено технологію клонального мікророзмноження лаванди.

Ключові слова: лаванда, культура ізольованих меристем, *in vitro*.

Марковська О.Є. Енергозберігаючі способи основного обробітку темно-каштанового ґрунту в 4-пільній ланці зрошуваної сівозміни півдня України

Наведено результати трирічних досліджень із встановлення впливу систем і способів основного обробітку ґрунту в 4-пільній ланці зрошуваної сівозміни на показники родючості ґрунту, сумарного водоспоживання, забур'яненості посівів і формування врожаю сільськогосподарських культур.

Ключові слова: системи та способи основного обробітку ґрунту, зрошення, нітрифікаційна здатність, агрофізичні властивості, забур'яненість, сівозміна, енергоємність.

Марущак Г.М., Флінта О.І., Бочко Т.Ф. – Водно-сольовий режим каштанових ґрунтів у рисової сівозміні зони сухого Степу України

Представлено результати досліджень динаміки рівня підґрунтових вод, вмісту і складу солей каштанового ґрунту у рисової сівозміні за умов дотримання науково обґрунтованого чергування культур.

Ключові слова: каштановий ґрунт, сівозміна, вміст солей, рівень підґрунтових вод, рис.

Морозов В.В., Дудченко К.В. Технологія використання дренажно-скідних вод рисових зрошувальних систем для поливу сільськогосподарських культур

На основі результатів досліджень було розроблено технологію використання дренажно-скідних вод РЗС для зрошення рису та супутніх сільськогосподарських культур. Подвійне регулювання дренажно-скідного стоку дозволяє зменшити зрошувальну норму рису на 1000 м³/га, об'єми скідів за межі системи на 1000-1500 м³/га, чим підвищується ефективність використання зрошувальної води та поліпшується екологічний стан прилеглих територій.

Ключові слова: зрошення, рис, зрошувана система, дренажно-скідні води, зрошувана норма, екологічний стан.

Морозов В.В., Писаренко П.В., Суздаль О.С., Булигін Д.О. Відповідні сорти сої Арат і Даная в умовах півдня України на зрошенні та богарі

Наведено результати досліджень щодо реакції нових сортів на різні типи режимів зрошення та густоту стояння рослин.

Ключові слова: соя, режим зрошення, сумарне водоспоживання, врожайність, густота стояння рослин.

Морозов О.В., Діденко Н.О. Вплив зрошення на екологомеліоративний стан сільськогосподарських земель пілотних територій у Херсонській області

Зрошення земель є основною технологією землеробства у зоні недостатнього та нестійкого природного зволоження, яке спрямоване на підвищення родючості ґрунту і одержання високих врожаїв сільськогосподарських культур. На пілотних територіях у Херсонській області необхідним є розробка стратегічного та оперативного планування зрошення з використанням сучасної системи моніторингу водоземлекористування та проведення охоронних заходів щодо підвищення родючості зрошуваних ґрунтів.

Ключові слова: водоземлекористування, зрошення, пілотні господарства, екологомеліоративний стан земель.

Морозов Р.В. Прогнозування еколого-економічного і соціального розвитку галузі рисівництва

Узагальнено й систематизовано наукові положення, методичні підходи щодо прогнозування еколого-економічного і соціального розвитку галузі рисівництва. Із позиції системного підходу обґрунтовано методичні положення оцінки рівня розвитку галузі рисівництва. Розроблено практичні рекомендації до розв'язання проблеми прогнозування розвитку агропромислового виробництва на галузевому рівні.

Ключові слова: управління, прогнозування, сталий розвиток, рисівництво.

Найдьонова В.О., Волошенин А.В., Нижеголенко В.М. Вплив основного обробітку ґрунту та прямої сівби на водопроникність і щільність в умовах сухого степу України

Наведено результати досліджень впливу різних технологій основного та передпосівного обробітку на водно-фізичні властивості темно-каштанових ґрунтів. Встановлено значення щільності та водопроникності ґрунту в коротко ротаційній сівозміні залежно від способу, глибини обробітку ґрунту та прямої посіву різних польових культур.

Ключові слова: щільність складення, водопроникність, система обробітку ґрунту, полинева оранка, поверхневий обробіток, No-till.

Орленко О.В., Петренко М.П. Деякі теоретичні аспекти мотивації персоналу круп'яного підкомплексу

Наведено окремі питання теорії мотивації персоналу в круп'яному підкомплексі. Розглянуто суть організаційного механізму мотивації персоналу в круп'яній галузі та його особливості. Проаналізовані існуючі методики оцінки

мотивуючих факторів та можливості їх примінення при роботі з персоналом круп'яної промисловості.

Ключові слова: мотиви, організаційний механізм мотивації персоналу, структура мотивуючих чинників, круп'яний під комплекс.

Орлюк А.П., Щілинко М.І. Ефективність використання факторіальних ознак у селекції рису на підвищення продуктивності

Найбільша кількість перспективних селекційних номерів, котрі за урожайністю перевищували стандарт або прирівнювалися до нього, ідентифікована за числом зерен у головній волоті при інтенсивності доборів 5% на фоні вирощування материнських рослин із площею живлення 15x15 см – 50% від всіх вивчених потомків.

Ключові слова: ефективність, добір, рис, селекція, ідентифікація, продуктивність, ознака.

Панфілова А.В., Гамаюнова В.В. Вплив мінеральних добрив та способу обробітку ґрунту на елементи структури продуктивності ячменю ярого

У статті наведено результати впливу доз мінеральних добрив та способу обробітку ґрунту на елементи структури, які формують продуктивність ячменю ярого. Оптимальними за три роки досліджень вони відзначенні за внесення розрахункової дози добрив по фону полицевого обробітку ґрунту.

Ключові слова: ячмінь ярий, спосіб обробітку ґрунту, дози мінеральних добрив, загальна кущистість, продуктивна кущистість, елементи продуктивності.

Рябініна Н.П. Ефективність використання води рослинами розсадних томатів залежно від фону живлення, способу та глибини основного обробітку ґрунту за краплинного зрошення на півдні України

У статті розглянуто питання ефективності використання води рослинами розсадного томату залежно від способу та глибини основного обробітку ґрунту та розрахункової норми добрив на запланований врожай. Встановлено основні технологічні елементи вирощування томата, які сприяють раціональному та ефективному використанню води на формування врожаю плодів.

Ключові слова: розсадний томат, краплинне зрошення, спосіб основного обробітку ґрунту, глина обробітку, фон живлення, сумарне водоспоживання, коефіцієнт водоспоживання.

Семен Д.Т. Особливості вирощування гарбуза на насіння у зрошувах умовах півдня України

Наведено результати досліджень з вивчення впливу режимів зрошення, фонів і площин живлення на формування урожайності насіння гарбуза великоплідного при вирощуванні в умовах південного Степу України.

Ключові слова: гарбuz, урожайність, зрошення, добриво, площа живлення.

Сидякіна О.В., Нижеголенко А.В. Водно-фізичні властивості темно-каштанового ґрунту залежно від способів його обробітку під посівом гороху

ху в умовах південного Степу України

У статті викладено результати досліджень по вивченням впливу способів обробітку на водно-фізичні показники темно-каштанового ґрунту під посівом гороху. Найбільшими показниками щільності складення відзначенні в системі застосування No-till технології, найменшими – за проведення оранки на глибину 20-22 см. Водопроникність ґрунту максимальною виявилася за проведення оранки, мінімальною – при застосуванні прямої сівби в попередньо необроблений ґрунт. Способи обробітку ґрунту не позначилися на сумарному водоспоживанні посіву гороху.

Ключові слова: обробіток ґрунту, горох, оранка, пряма сівба, водопроникність, сумарне водоспоживання.

Сторчак М.В., Носкова О.Ю., Новицький Г.І. Еколого-безпечна десикація посівів люцерни на крапельному зрошенні

Розглянуто результати вивчення ефективності впливу десикантів на врожай насіння люцерни. Встановлено, що вода озера Сиваш є дешевим десикантом для насіннєвої люцерни. Ефективність крапельного зрошення де поливні норми знижені на 22-25% та еколого-безпечна десикація посівів люцерни за-безпечують врожайність насіння 7,15-7,28 ц/га.

Ключові слова: люцерна, насіння, урожай, крапельне зрошення, десикація.

Тищенко О.П., Ляшевський В.І. Сольовий баланс рисового чека в міжполивний період

У статті подано результати досліджень сольового балансу рисового чека в міжполивний період.

Ключові слова: рис, сольовий баланс, період, полив, зрошення.

Ушкаренко В.О., Тищенко О.П. Призначення чергового терміну поливу сільськогосподарських культур за допомогою гідралічних ґрунтових балансомірів

У статті надається практичне застосування наукових досліджень водного балансу в Криму для керування режимами зрошення сільськогосподарських культур за допомогою гідралічних ґрунтових балансомірів.

Ключові слова: сумарне випаровування, опади, гідралічний ґрунтовий балансомір, сільськогосподарська культура, оптимальний режим зрошення.

Фролов В.В., Холодняк О.Г. Підсумки селекційної роботи Інституту південного овочівництва і баштанництва НААН з баштанними культурами за період 2005-2011 роки

Наведено результати селекційної роботи Інституту південного овочівництва і баштанництва НААН з баштанними культурами за 2005-2011 рр. із створення сортименту сортів і гібридів від ультра ранніх до пізніх і лежких, який дає можливість збільшити період споживання екологічно безпечної, конкурентоспроможної продукції.

Ключові слова: селекція, метод, сорт, кавун, диня, гарбуз, патисон, кабачок.

Шевченко І.В., Минкін М.В., Минкіна Г.О. Ефективність режимів краплинного зрошення насаджень винограду

Розглянуто результати вивчення ефективності режимів краплинного зрошення промислових насаджень винограду. Встановлено оптимальну вологість ґрунту, яка забезпечує максимальний розвиток коренів, а за межами контура зволоження, вологість ґрунту після поливу не змінюється. Перспективним напрямком скорочення енергетичних витрат у зрошуваному виноградарстві є встановлення ефективних методів призначення строків чергових поливів.

Ключові слова: виноград, технологія вирощування, вологість ґрунту, ефективність, зрошення.

Шепель А.В., Чернишова Є.О. Особливості росту та розвитку проса в проміжних посівах після льону олійного в умовах південної Степу України

Встановлено, що фон живлення, передпосівний фон, ширина міжряддя та режим зрошення суттєво впливає на площину листкової поверхні та накопичення сухої речовини рослинами проса в проміжних посівах. Найкращими ці показники у всі фази росту та розвитку було зафіксовано на варіанті сівби в стерню з шириною міжряддя 23 см на фоні живлення N₉₀P₁₂₀ та проведенні вегетаційних поливів при вологості ґрунту 70-75% НВ.

Ключові слова: просо, площа листкової поверхні, накопичення сухої речовини, фон живлення, режим зрошення.

Ярчук І.І., Божко В.Ю., Невтриніс А.В. Зимостійкість ячменю озимого залежно від строків сівби, норм висіву, доз та співвідношень мінеральних добрив

Подано результати польових досліджень з вивчення зимостійкості рослин ячменю озимого залежно від основних технологічних заходів та штучно створених несприятливих умов зимівлі – льодяної притертоті кірки та відсутності снігу.

Ключові слова: ячмінь озимий, сорти, строки сівби, норми висіву, добрива, зимостійкість.

Атановська-Маслюк О.Й. Відтворювальна здатність і продуктивність вівцематок асканійського типу чорноголових овець асканійської м'ясо-вовнової породи залежно від типу їх народження, віку і рівня годівлі

Проаналізовано зв'язок типу народження та типу годівлі з показниками відтворюальної здатності, живої маси та вовнової продуктивності на вівцематках, що утримувались в умовах обмеженої годівлі. Визначено найкращі показники продуктивності у овець 2-3річного віку, зниження живої аси відносно стандарту на 2,7-4,8%, максимальна плодючість (160,7-164,7%). Зазначена перспективність породного типу овець.

Ключові слова: вік, жива маса, багатоплідність, показники продуктивності, м'ясо-вовний тип.

Вовченко Б.О., Пентилюк С.І., Сморочинський О.М. Вплив біопрепаратів на продуктивність баранців

У роботі наведено результати оцінки продуктивної дії нових біопрепараторів. За даними оцінки динаміки живої маси молодняку овець, результатами фізіологічних та гематологічних досліджень встановлена доцільність їх застосування в годівлі тварин.

Ключові слова: вівчарство, годівля, біопрепарати, продуктивність.

Вовченко Б.О., Пентилюк С.І., Пентилюк Р.С. Вплив пробіотичного препарату на молочну продуктивність овець

У роботі представлено матеріали випробувань нового ферментно-пробіотичного препарату целлобактерин. Наведена характеристика кормової добавки та її вплив на молочність вівцематок та якість молока.

Ключові слова: вівці, годівля, біопрепарати, продуктивність, лактація.

Гузєєв Ю.В. Генезис методів породотворного процессу

У статті викладена еволюція методів створення нових порід в скотарстві України на основі помісного поголів'я, отриманого від батьків різних генотипів. Для прогнозування вірогідної структури генотипів помісного потомства зоотехніки-селекціонери можуть використовувати інформацію з таблиці, яка наведена в статті.

Ключові слова: генезис, генофонд, порода, генотип, скотарство, спадковість, помісні тварини, гетерозис.

Дебров В.В. Шляхи підвищення економічної ефективності галузі вівчарства

Проаналізовано сучасний стан галузі вівчарства в Херсонській області та визначено основні шляхи відродження і підвищення економічної ефективності цієї галузі.

Ключові слова: вівчарство, концентрація, спеціалізація, інтенсивні технології, комплексне використання.

Єфремов Д.В. Перспективи розширення спектра нормованих показників годівлі овець

Визначено основні поживні речовини раціонів овець, запропоновано провадження додаткових показників раціону для балансування за макро та мікроелементами.

Ключові слова: вівці, раціон, мікроелементи, вітаміни.

Іванов В.О., Волошук В.М., Іванова Л.О., Сурженко М.В. Програма підвищення ефективності вівчарства з використанням біотехнологічних прийомів

Розроблена та обґрунтована довгострокова програма роботи у вівчарстві метою якої є отримання високопродуктивних тварин добре адаптованих до сучасних промислових технологій ведення галузі.

Ключові слова: біотехнологічні прийоми, відбір, мінливість ознак, етологія.

Іванова Л.О., Іванов В.О., Волошук В.М. Розробка інформаційно-довідкової системи для тонкорунного та напівтонкорунного вівчарства

Представлено результати розробки інформаційно-довідкової системи для вівчарства, надана інформація про сучасні практичні особливості застосування інформаційних технологій у галузі.

Ключові слова: інформаційні технології, бази даних, довідкова система, вівчарство.

Каратєєва О.І. Використання ентропійно-інформаційного аналізу кількісних ознак корів залежно від різної інтенсивності формування їх організму

Завдяки ентропійно-інформаційному аналізу вивчено статистичні параметри біологічної системи, міру її ентропії, ступінь абсолютної та відносної організованості системи стад корів молочного напряму продуктивності різних типів формування організму. Встановлено ступінь впливу породи, типу інтенсивності формування організму, віку і паратипових факторів на кількісні показники молочної продуктивності і процес формування живої маси.

Ключові слова: ентропійно-інформаційний аналіз, ступінь організованості, абсолютна ентропія, відносна ентропія, інтенсивність формування організму.

Кононенко С. І., Бугай І. С. Кормове сорго в годівлі овець

Проведена оцінка ефективності полівідної сільськогосподарської культури - сорго в годівлі. Доведено ефективність використання кормового сорго.

Ключові слова: годування, сорго, сорт, раціон.

Любінецька О.О. Продуктивні якості овець багатоплідного типу асканійської каракульської породи

Виконана комплексна оцінка овець асканійської каракульської породи багатоплідного типу за показниками відтворювальної здатності, скоростигlosti, життєздатності, відгодівельних і м'ясних якостей. Встановлені біологічні і господарсько-корисні ознаки дають можливість ефективно проводити селекційно-племінну роботу, а також сприяти якісному поліпшенню каракульського вівчарства в Україні.

Ключові слова: каракульська порода, багатоплідність, відтворювальні якості, життєздатність, вовнова продуктивність.

Могильницька С.В. Особливості вівцематок асканійської каракульської породи за молочною продуктивністю

Надано оцінку молочної продуктивності вівцематок каракульської породи у різні періоди лактації.

Ключові слова: вівцематки, молочна продуктивність, склад молока, жива маса.

Нечмілов В.М. Молочне вівчарство – один із факторів підвищення конкурентоздатності галузі

У статті наведено результати сучасного стану вівчарства в Україні та в світі, продуктивність молочних порід овець, хімічний склад молока, а також харчова і лікувальна цінність овечого молока та продуктів його переробки.

Ключові слова: технологія, машинне і ручне доїння, вівцематка, овече молоко, м'які і тверді сири.

Олійник С.О. Використання особливостей поведінки тварин у промисловій технології

Доведено, що для ефективного вирощування за маловитратною технологією молодняк у періоді дорощування повинен мати такі етологічні параметри витрат часу на кормові реакції: м'ясні породи - 40-42%, комбіновані породи – 36-37%, молочні породи – 38-39%. При цьому у структурі собівартості питома частка витрат на корми збільшується на 35%, а частка витрат на заробітну плату знижується на 12% та інших витрат – зменшується у 2-5 разів, що сприяє підвищенню ефективності виробництва яловичини.

Ключові слова: маловитратна технологія виробництва яловичини, етологічні реакції.

Польська П.І. Складові успішного відновлення галузі вівчарства в Україні

Представлено ретроспективний аналіз становлення, розвитку та сучасності галузі вівчарства на Україні, висвітлено практичну цінність галузі та її сучасні потреби.

Ключові слова: напрямки продуктивності, вівчарські підприємства, науковий супровід галузі.

Польська П. І., Калащук Г. П. Лінія барана № 664 асканійських чорноголових овець з видатною скороспілістю і м'ясною продуктивністю

Проведено ретроспективний аналіз лінії 664 аканійських чорноголових овець, відзначено виключні показники живої маси та вовнової продуктивності, які вдало поєднуються з відтворювальною здатністю

Ключові слова: вівці, баран-плідник, м'ясна продуктивність, жива маса.

Похил В.І., Гончаров А.О. Формування вовнового покриву в овець різного напряму продуктивності

Наводяться матеріали щодо особливостей формування вовнового покриву у чистопородних ярок асканійської м'ясо-вовнової породи дніпропетровського типу (АМД), а також помісних двохпородних (АМД × тексель) та трьохпородних ярок ($\frac{1}{2}$ АМД, $\frac{1}{4}$ тексель, $\frac{1}{4}$ олібс) отриманих шляхом промислового скрещування з баранами інтенсивних м'ясних порід.

Ключові слова: вовнова продуктивність, промислове скрещування, коефіцієнт вовновості, фізико-технічні властивості вовни, асканійська м'ясо-вовнова порода, олібс, тексель.

Свістула М.М. Вплив різного рівня ліпідів у раціоні на продуктивність вівцематок і ріст ягнят у період підсису

Досліджено взаємозв'язок між різною концентрацією ліпідів і лінолевої кислоти у раціонах і продуктивними ознаками вівцематок таврійського типу асканійської тонкорунної породи. Встановлено, що оптимізація ліпідного жив-

лення овець сприяє підвищенню їх молочності та збільшує приrostи живої маси ягнят у період підсису.

Ключові слова: раціон, годівля, вівцематки, ліпіди, лінолева кислота, ягнята.

Тимофійшин І.І., Дереш О.М. Стан та шляхи відродження вівчарства Хмельниччини

Надано оцінку сучасного стану, визначено перспективи та практичні кроки відродження вівчарства Хмельниччини

Ключові слова: вівчарства, поголівне, показники продуктивності.

Яковчук В.С. Вплив відгодівлі та нагулу на якісні показники жирової тканини молодняку овець

Доведено, що обмеження рухової активності баранців під час відгодівлі сприяє підвищенню вмісту жиру в м'ясі. Лабораторними дослідженнями доведена вища харчова цінність жирової тканини овець вирощених за технологією інтенсивної відгодівлі.

Ключові слова: вівчарство, відгодівля, тканинний жир, харчова цінність.

Гудков І.Н., Майдебура О.П. Причини змін у складі фітоценозів у зоні аварії на Чорнобильській АЕС

Мутагенний вплив на рослини забрудненого радіонуклідами середовища, як і наслідки гострого і хронічного опромінення іонізуючою радіацією, протягом багатьох років можуть реалізовуватися у наступних поколіннях. Особливе значення в наслідках радіонуклідного забруднення мають генетичні ефекти, які можуть привести до певних зсувів у структурі природних фітоценозів, що в свою чергу опосередковано може зачепити і агроценози.

Ключові слова: радіоекологія, іонізуюче випромінювання, фітоценози, біоценоз, генетичні ефекти, сукцесії.

Ладичук Д.О., Гайдабура О.М. Сучасні методи визначення типовості агроландшафтів

У роботі проаналізовано сучасний стан вирішення проблеми визначення типовості агроландшафтів. Визначено основні методи визначення типовості агроландшафтів, виявлено їх переваги та недоліки. Рекомендовано нові шляхи розробки методів визначення типовості агроландшафтів.

Ключові слова: типовість, агроландшафт, методи.

Ляшенко О.М. Інформаційна система планування комплексу заходів щодо попередження виникнення лісових пожеж

У статті наведено опис інформаційної системи планування комплексу заходів щодо попередження виникнення лісових пожеж.

Ключові слова: інформаційна система, протипожежні заходи, лісові пожежі, комплексний показник пожежної небезпеки лісів.

Михайлов В.О., Назаренко С.В. Вплив зоогенних факторів на динаміку росту річних радіальних кілець сосни звичайної

Висвітлюється в історичному розрізі вплив зоогенних факторів, зокрема, спалахів масового розмноження соснових пильщиків на дефоліацію та зміну річного радіального приросту сосни звичайної в умовах Нижньодніпров'я.

Ключові слова: дендрохронологія, радіальний прирост, сосна звичайна, дефоліація, соснові пильщикові.

Москалець В.В., Москалець Т.З., Лавров В.В., Полінкевич В.А. Стан та екологічна роль агрофітоценозів тритикале озимого за умов радіонуклідного забруднення агроекосистеми Житомирського Полісся

Виявлено особливості впливу різних агротехнологій вирощування та погодних умов на радіонуклідну забрудненість та урожайність зернових культур в умовах Житомирського Полісся. Охарактеризовано переваги агротехнологій вирощування тритикале озимого сортів Славетне, ДАУ 5, Вівате Носівський, Пшеничне, АД 256, АДМ 11, за урожайністю зерна та меншою ремедіаційною здатністю порівняно з житом і пшеницею озимою.

Ключові слова: агрофітоценоз тритикале озимого, радіоцезій, агрозаходи, продуктивність, ремедіаційна здатність.

Оліфіренко В.В., Рачковський А.В., Воліченко Ю.М. Особливості розподілу важких металів у організмі коропових риб Дніпровсько-Бузького естуарію

Авторами за результатами власних досліджень встановлено вміст основних важких металів у деяких коропових риб та їх розподіл в організмі.

Встановлено, що тканини з високим вмістом мінеральних речовин здатні накопичувати важкі метали у значно більших кількостях, ніж інші.

Для зменшення загального вмісту важких металів у коропових рекомендовано підготовку риби до вживання, а саме розбирання з відокремленням голови, хребта, крупних кісток та луски, що дозволяє зменшити трофічну міграцію важких металів на 30 % і більше.

Ключові слова: важкі метали, коропові риби, естуарій, Дніпро.

Фурдичко О.І., Шершун М.Х., Нейко І.С. Основні засади систематизації і оптимізації критеріїв та індикаторів пан-європейської стратегії збалансованого управління лісами

Проведено аналіз пан-європейської стратегії збалансованого управління лісами. Окреслено стан і запровадження елементів національної стратегії збалансованого ведення лісового господарства. Розглянуто та систематизовано критерії та індикатори відповідно до екосистемних рівнів. Встановлено критерії оптимізації для основних кількісних індикаторів пан-європейського рівня.

Ключові слова: стратегія збалансованого управління лісовими ресурсами, критерії, індикатори, екосистемні рівні, оптимізація.

Шахман І.О., Пилипенко Ю.В., Дем'янова О.О. Сучасні джерела забруднення водних ресурсів басейну р. Інгулець

Виконано оцінку впливу основних джерел забруднення на екологічний стан басейну р. Інгулець на прикладі діяльності комунально-побутового підп-

риємства МКП «Миколаївводоканал». Визначено клас якості води р. Інгулець за комплексним індексом забрудненості води.

Ключові слова: якість води, екологічний стан, комунально-побутові стічні води, комплексний індекс забрудненості води.

Шевчук В.В., Сірик Н.М., Сірик А.А. Історія виникнення Нижньодніпровських пісків і лісорозведення на них

Розглянуто історичні причини виникнення великих масивів сипучих пісків на Нижньодніпров'ї та майже 160-річну історію їх закріplення. Детально проаналізовано кожен етап створення штучних лісових насаджень на Олешківських пісках.

Ключові слова: Нижньодніпровські піски, історія, закріplення, агротехніка, залісення.

Вермісенко Т.Г. Розвиток інноваційної діяльності України в умовах трансформаційних процесів

Досліджено розвиток інноваційної діяльності України в сучасних умовах трансформаційних процесів і визначено перспективи її подальшої активізації.

Ключові слова: інноваційна діяльність, промислові підприємства, трансформаційні процеси.

Кирилов Ю.Є. Економічні системи в умовах глобалізації: розвиток, трансформація, модернізація, реформування

У статті з'ясовано доречність вживання та встановлено співвідношення понять “розвиток”, “трансформація” “modернізація” та “реформування” економічних систем в умовах глобалізації.

Ключові слова: розвиток, трансформація, модернізація, реформа, глобалізація, економічна система, системний підхід.

Комліченко О.О. Трудовий потенціал регіону та його реалізація на ринку праці

У статті окреслено поняття «трудовий потенціал регіону», визначено чинники, які впливають на формування та реалізацію трудового потенціалу. Дослідженні особливості функціонування ринку праці та реалізації трудового потенціалу в різних сферах економіки регіону. Запропоновано заходи щодо формування продуктивної зайнятості.

Ключові слова: трудовий потенціал регіону, ринок праці, економічно активне населення, зайнятість і безробіття, рух робочої сили.

Кузів І.В. Генезис наукових поглядів на заощадження домогосподарств

Розглянуто еволюцію поглядів щодо визначення сутності заощадження. Проаналізовано мотивацію заощадження домашніх господарств.

Ключові слова: домогосподарства, заощадження, інвестиції, мотиви заощадження.

Майн В.В. Сучасний стан і проблеми формування ринку картоплі в Україні

Проаналізовано сучасний стан формування ринку картоплі в Україні. Визначено основні проблеми формування ринку картоплі в Україні та виявлені основні напрями їх подолання.

Ключові слова: ринок картоплі, картопля, карараплярство, урожайність, ринок, валовий збір, канали збуту, господарства населення, сільськогосподарські підприємства, попит, пропозиція.

Петіна Л.В. Напрями зростання інвестиційного потенціалу аграрних підприємств

В статті здійснено аналіз поліпшення інвестиційної привабливості сільського господарства регіону, а також указуються шляхи збільшення інвестиційного потенціалу аграрних підприємств.

Ключові слова: аграрне підприємство, інвестиційна привабливість, сільське господарство, інвестиційний потенціал, кредит, лізинг.

Покотилова О.І. Рефлексивний підхід у системі формування товарного асортименту підприємства

В статті досліджено рефлексивний підхід в контексті формування товарного асортименту підприємства.

Ключові слова: підприємство, товарна політика, рефлексивний підхід, асортимент.

Скрипник С.В., Собченко А.М. Зовнішньоекономічні чинники формування конкурентоспроможності аграрних підприємств

У статті розглянуто основні аспекти зовнішньоекономічної діяльності підприємств агропромислового комплексу, узагальнено та доповнено теоретико-методологічні положення розвитку експортно-імпортних зв'язків АПК. Визначено внутрішні та зовнішні чинники, які впивають на формування конкурентоспроможності аграрних підприємств. Особливу увагу приділено впливу ряду негативних явищ на ефективність функціонування вітчизняних аграрних підприємств та запропоновано можливі шляхи виходу з кризи і підвищення конкурентоздатності української продукції на світовому ринку.

Ключові слова: конкурентоспроможність, сільськогосподарські підприємства, інфраструктура, ендогенні та екзогенні чинники, зовнішньоекономічні відносини, експорт, імпорт, світовий ринок.

Шабля О.С. Організаційно-управлінські засади формування і функціонування логістично-збудового об'єднання в галузі баштанництва

У статті приведено спеціальні дослідження геометрії аграрного ринку, загальноекономічні та маркетингові підходи щодо комплексного вирішення проблеми збуту баштанної та плодоовочевої продукції на аграрному ринку України шляхом створення логістичних центрів, а також використання потужностей Комплексу (складських, транспортних) і поєднання їх з медичними нормами харчування та фактичним виробництвом овоче-баштанної продукції регіонів України.

Ключові слова: логістика, баштанництво, транспортування, аграрний ринок, торгова марка, пакування.

Мохненко А.С. Перспективи розвитку м'ясного скотарства у фермерських господарствах

В статті вивчено і обґрунтовано основні шляхи дальншого розвитку м'ясного скотарства у фермерських господарствах, серед яких головним є розвиток інтеграційних процесів у цьому секторі економіки. Розраховано оптимальні моделі фермерських господарств скотарського м'ясного напрямку для забезпечення високої ефективності галузі.

Ключові слова: ефективність, м'ясне скотарство, фермерське господарство.